

5.11.2020

**PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN SÄÄSTÖT HENKILÖSTÖRAKENTEESTA
SEKÄ PALVELUTASON LEIKKAUKSISTA VUOSINA 2021 - 2023**

Ennakkovaikutusten arviointi (EVA)

Kaupunginhallitus 9.11.2020 § x

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tausta	3
------------------------	----------

2. Arvioinnin johdanto	5
-------------------------------------	----------

3. Kuntalaisvaikutukset	6
--------------------------------------	----------

- Kaupunkistrategian toteutuminen
- Peruspalvelut ja palvelurakenne
- Vaikutukset kuntalaisiin
- Vaikutukset lapsiin
- Vaikutukset yritystoimintaan

4. Ympäristöön kohdistuvat vaikutukset	12
---	-----------

- Vaikutukset henkilöstön elinoloihin
- Vaikutukset henkilöstön terveyteen
- Vaikutukset kaupunkikuvaan

5. Organisaatioon kohdistuvat vaikutukset	13
--	-----------

- Yhteistyö eri organisaatioiden kanssa
- Vaikutukset konsernin henkilöstöön
- Vaikutukset luottamuselinten toimintaan

6. Taloudelliset vaikutukset	14
---	-----------

- Työllisyysvaikutukset
- Vaikutus kehittämismäärärahoihin
- Vaikutus kaupungin talouteen

5.11.2020

1. Tausta

Pyhäjärven kaupungin taloudellinen tilanne on vaikea. Vuoden 2019 tilinpäätös oli 3,2 miljoonaa euroa alijäämäinen ja taseeseen kertynyttä aiempien tilikausien ylijäämää on jäljellä vain noin 745.000 euroa.

Pyhäjärven kaupunginhallitus hyväksyi 29.6.2020 § 143 vuoden 2021 talousarvion laadintaohjeet. Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa tulee noudattaa kuntalakia, jossa säädetään talous-suunnitelman tasapainosta. Pyhäjärven kaupungin talous ei ole tällä hetkellä tasapainossa tai ylijäämäinen kuten kuntalain 110 § edellyttää. Vuoden 2020 talousarvio on 3,1 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Keinoja talouden tasapainottamiseksi on aiemmin etsitty taloustyöryhmän laatiman talouden tasapainottamisohjelman kautta. Tasapainotusohjelmassa henkilöstövaikutukset on pyritty minimoimaan toimenpiteiden yhteydessä tähän saakka. Saman aikaisesti kaupungin oman tasapainotusohjelman kanssa on jatkuvasti valmisteltu Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen järjestämisvastuulla olevien sosiaali- ja terveystalouden säästöjä jäsenkuntien välisenä yhteistyönä. Ppky Selänteen osalta tasapainotustyö jatkuu myös, keskittyen palvelurakenteeseen. Myös Ppky Selänteen tasapainotustyössä on arvioitavissa selkeitä henkilöstövaikutuksia jo lähivuosille.

Vuoden 2021 kaupungin talousarvion käyttötalouden osan laadinnassa tullaan etsimään säästöjä esimerkiksi rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten kautta. Henkilöstörakenne ja palvelutaso ovat keskeisesti tarkastelussa säästöjen hakemisessa. Kaupungin toimialueet tulevat etsimään säästökohteita, jotka voivat pienentää tarvetta vähentää henkilöstömenoja. Säästötavoite on 1,2 miljoonaa euroa kaupungin toimintojen osalta ja 1,2 miljoonaa euroa Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen palvelujen osalta verrattuna vuoden 2020 talousarvioon. Säästötavoitteeseen pyritään jo vuoden 2021 aikana ja kokonaan viimeistään vuonna 2022. Saman aikaisesti investointiohjelmaa karsitaan lähivuosille tuntuvasti.

Kaupungin toimialueet tulevat etsimään säästökohteita, jotka voivat pienentää tarvetta vähentää henkilöstömenoja. Säästötavoitteiden toteutumisella tulee olemaan henkilöstön asemaan ja työn organisointiin vaikuttavia muutoksia, jolloin asia tulee käsitellä yhteistoiminnallisesti (lakityönantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa 4 § ja 5 § 1. mom.).

5.11.2020

Kaupungin yhteistyötoimikunta on kokouksessaan 13.8.2020 merkinnyt tiedoksi kaupunginhallituksen 17.8.2020 käsittelyssä olevan esityksen yt-neuvottelujen aloittamisesta. Esityksestä kaupunginhallitukselle on ilmoitettu henkilöstöjärjestöjen edustajille 15.7.2020 ja koko henkilöstölle henkilöstötiedotteessa 16.7.2020. Esimiehille tilanteesta on järjestetty info 12.8.2020.

Kaupunginhallitus päätti 17.8.2020 § 165:

- 1) aloittaa yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain 4 §:n mukaiset yhteistoimintaneuvottelut, jotka koskevat Pyhäjärven kaupungin koko henkilöstöä.
- 2) että, yhteistoimintaneuvotteluiden työnantajan neuvottelun esityksessä esitettävä kustannusten vähentämistarve on 1,2 miljoonaa euroa.
- 3) todeta, että vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2022 - 2023 talous suunnitelman valmistelussa todettu kustannusten vähennystavoite saattaa johtaa toimenpiteisiin, jotka johtavat irtisanomisiin, osa-aikaistamisiin, lomautuksiin taikka merkittäviin heikennyksiin palvelussuhteiden ehdoissa taloudellisin tai tuotannollisin perustein.
- 4) valtuuttaa kaupunginjohtajan, talous- ja hallintojohtajan ja henkilöstö- ja taloussihteerin toimimaan työnantajan edustajina yhteistoimintaneuvotteluissa. Kirjallinen neuvotteluesitys annetaan henkilöstölle ja henkilöstön edustajille yhteistoimintaneuvottelujen aloittamiseksi taloudellisista ja tuotannollisista syistä. Neuvottelut käydään ennen vuoden 2021 talousarvion lautakuntakäsittelyitä.

Ensimmäinen yhteistoimintaneuvottelu oli 31.8.2020 henkilöstön edustajien (JärviSelänne JHL ry, Pyhäjärven Jyty ry sekä JUKO ry) kanssa. Neuvottelujen aikana työnantajan valmistelemia henkilöstösäästöehdotuksia on jatkovalmisteltu yhteistoiminnassa. Työnantaja otti huomioon henkilöstöjärjestöiltä tulleita palautteita ja kannanottoja. Työnantajan tavoitteena on ollut kuitenkin läpi neuvottelujen kaupunginhallituksen asettama säästötavoite. Neuvottelutulosesityksessä on tuotu tiedoksi myös muut valmistellut säästöt, jotka vähentävät säästöpainetta henkilöstörakenteen osata. Neuvottelutulosesitys ei pidä sisällään irtisanomisia. Työnantaja totesi 14.10.2020, että yksimielistä päätöstä neuvotteluesitykselle ei saatu.

Kaupunginhallituksen talousarvioseminaarissa 15.10.2020 käytiin läpi valmistellut säästöesitykset henkilöstörakenteeseen sekä palvelutasoon. Säästöesitysten jatkovalmistelulle saatiin lupa. Yhteistyötoimikunta on merkinnyt 3.11.2020 tiedoksi kaupungin yhteistoimintaneuvottelujen tuloksen.

5.11.2020

2. Arvioinnin johdanto

Tämä ennakkovaikutusten arviointi on laadittu Pyhäjärven kaupunginhallituksen 29.6.2020 § 143 Laadintaohjeet talousarviosta 2021 sekä taloussuunnitelmasta 2022 – 2023 sekä Pyhäjärven kaupunginhallituksen 17.8.2020 § 165 Pyhäjärven kaupungin yhteistoimintaneuvotteluiden aloittamisesta annetun päätöksen johdosta. Tässä ennakkovaikutusten arvioinnissa huomioidaan sekä palvelutason leikkauksista että yhteistoimintamenettelystä tulevia vaikutuksia.

Arviointi on laadittu noudattaen Kuntaliiton suositusta: ”Vaikutusten ennakoarviointi kunnallisessa päätöksenteossa”. Arviointi jakaantuu neljään (4) osa-alueeseen:

1. kuntalaisvaikutukset (ihmisiin kohdistuvat vaikutukset)
2. ympäristövaikutukset
3. organisaatio- ja henkilöstövaikutukset sekä
4. taloudelliset vaikutukset

Vaikutuksia on tarkasteltu sekä lyhyellä että pitkällä aikajänteellä. Jotkut tunnistetuista ja kuvatuista vaikutuksista ovat välittömiä, ja toiset välillisiä.

5.11.2020

3. Kuntalaisvaikutukset

Kuntalaisvaikutuksilla eli ihmisiin kohdistuvilla vaikutuksilla tarkoitetaan esityksen vaikutuksia, jotka voivat kohdistua yhtäältä kaupungin palveluja käyttäviin henkilöihin ja toisaalta henkilöihin, jotka asuvat Pyhäjärvellä mutta eivät käytä palveluja.

	On vaikutuksia	Ei ole vaikutuksia	On selvitettävä
Kaupunkistrategian toteutuminen	X		
Peruspalvelut ja palvelurakenne	X		
Vaikutukset kuntalaisiin	X		
Vaikutukset lapsiin ja nuoriin	X		
Vaikutukset yritystoimintaan	X		

Kaupunkistrategian toteutuminen

Pyhäjärven kaupunkistrategian mission mukaan "Itsenäinen Pyhäjärvi tarjoaa asukkailleen ja vierailleen laadukkaat peruspalvelut sekä viihtyisän ja turvallisen ympäristön". Tämä missio on Pyhäjärven kaupungin talouden tasapainottamista koskevien strategisten tavoitteiden taustalla.

Pyhäjärven kaupunginvaltuuston 26.6.2018 § 50 hyväksymässä kaupunkistrategiassa strategisiksi painopisteiksi on valittu:

1. Saavutettavuudesta, infrastruktuurista ja osaamisesta vetovoimaa
2. Elinvoimasta ja hyvinvoinnista pitovoimaa
3. Kaupunkikonsernin tasapainoinen talous ja konserniyhtiöiden rooli elinvoiman edistämisessä
4. Alueellinen yhteistyö ja vuorovaikutus

Palvelutason leikkauksilla, henkilöstörakenteen muutoksilla sekä talouden tasapainottamisella on suoraan keskeinen osuus kolmannen painopisteen tavoitteiden onnistumiselle. Kaupunkistrategian tavoitteet tarkennetaan vuosittain talousarvion toiminnallisissa tavoitteissa, joiden valmisteluvastuu kohdennetaan kaupunginhallitukselle, lautakunnille ja tytäryhtiöille. Talousarviokirjaan valmistellaan tavoitekohtaisesti tarkemmat toimenpiteet ja niiden arvioimiseen soveltuvat mittarit.

5.11.2020

Peruspalvelut ja palvelurakenne

Henkilöstörakenteen muutosten sekä lomautusten vaikutukset peruspalveluihin pyritään pitämään mahdollisimman vähäisinä. Seuraavassa on kerrottu, miten lomautukset ja muut henkilöstörakennemuutokset vaikuttavat toimialueiden toimintaan.

1. Hallintotoimi

Lomautukset hallintotoimessa, jos lomautusten kesto olisi 14 vuorokautta, voidaan toteuttaa vuorotellen niin että lomautukset eivät vaikuttaisi merkittävästi palvelujen tuottamiseen. Lomautus kohdistuu koko henkilöstöön ja lomautusten ajankohdat suunnitellaan niin, että vaikutukset toimintaan ovat mahdollisimman pienet.

Henkilöstön vähentäminen tulisi kysymykseen vasta eläköitymisten kautta. Hallintotoimesta on vapautumassa eläköitymisten kautta 1,6 vakanssia vuonna 2023. Toinen vakanssi, joka on yhteinen sivistystoimen kanssa, on mahdollista jättää täyttämättä tehtäväjärjestelyjen kautta. Säästö vuonna 2023 olisi hallintotoimen osalta noin 11.500 euroa ja sen jälkeen hallintotoimen pysyvä säästö 23.000 euroa vuodessa.

Hallintotoimen henkilöstökustannukset vähenevät kahden määräaikaisen henkilön osalta (yhteensä noin 144.000 euroa). Euromääriä ei ole huomioitu säästölaskelmissa, koska nämä on esitetty kustannussäästöinä jo vuoden 2020 talousarviossa suunnitelmavuosille 2021 ja 2022.

Hyvinvointi-soteprojektipäällikön tehtävä on määräaikainen 1.1.2018 – 31.12.2020. Tehtävään on sisällytetty mm. kilpailuttamisprosessien valmistelua ja kaupungin hyte-tavoitteiden ja valtakunnallisen sote-uudistuksen linjausten yhteensovittamista Pyhäjärven sote-palveluiden uuden järjestämisen kokonaisuudessa. Hyvinvointi-soteprojektipäällikön resurssia on käytetty myös hyte-asioiden valmisteluun. Hyvinvointityön tehtäväkokonaisuudet tulee jaettavaksi olemassa oleville viranhaltijoille määräaikaisen hyvinvointi-soteprojektipäällikön tehtävän määräajan täytyessä.

Ohjelmajohtajan määräaikainen tehtävä on päättynyt Pyhäjärven kaupungin puolella 31.8.2020. 1.9.2020 ohjelmajohtajan tehtävät on siirretty Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n puolelle. Tältä osin saadaan henkilöstösäästöjä Pyhäjärven kaupungille.

Hallintotoimessa olevien määräaikaisten projektityöntekijöiden työsopimukset päättyvät projektien päättymisten myötä.

2. Alueelliset maaseutupalvelut

Lomautukset alueellisissa maaseutupalveluissa, jos lomautusten kesto olisi 14 vuorokautta, voidaan toteuttaa vuorotellen niin että lomautukset eivät vaikuttaisi merkittävästi palvelujen tuottamiseen. Lomautus kohdistuu koko henkilöstöön. Lomautukset toteutetaan sovitellen ja eriaikaisesti

5.11.2020

niin, että asiakkailta on keskeytymätön mahdollisuus jättää eläimiä, tilaa ja tukia koskevia ilmoituksia aina johonkin yhteistoiminta-alueen toimipisteistä (kuten eriaikaisten kesälomien porrastuksen aikaan toimitaan).

Alueellisten maaseutupalvelujen yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Pyhäjärven ja Haapajärven kaupungit sekä Reisjärven kunta. Toimielimen kustannukset jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille. Pyhäjärven kaupunki laskuttaa muita sopijakuntia. Tämän toimialueen taloudelliset säästöt kohdistuvat myös muihin yhteistoiminta-alueen kuntiin.

3. Sivistystoimi

Lomautukset sivistystoimessa on mahdollista toteuttaa niin, että lomautuksen kestona olisi 10 – 14 vuorokautta. Mahdolliset vaikutukset opetustoimintaan pyritään pitämään mahdollisimman pieninä.

Sivistystoimen hallinto

- Lomautusaika 14 vuorokautta.
- Lomautus voidaan toteuttaa vuorotellen niin että lomautukset eivät vaikuttaisi merkittävästi palvelujen tuottamiseen.

Perusopetuksen opetushenkilöstö ja koulunkäynninohjaajat

- Lomautusaika 10 vuorokautta.
- Lomautus toteutettaisiin seuraavasti: yksi VESO-päivä keväällä 2021 (1 pv.), kolme VESO-päivää + viikonloppu elokuussa (5 pv.) ja yksi pe - ma -lomautusjakso/opettaja syysluku-kaudella 2021 (4 pv.). Yhteensä 10 lomautuspäivää. Viikonloput eivät kerrytä päivärahakarensssia. Mahdolliset vaikutukset opetustoimintaan olisivat mahdollisimman pienet.

Oppilashuolto ja hallinto

- Lomautusaika 14 vuorokautta.
- Lomautus voidaan toteuttaa vuorotellen niin että lomautukset eivät vaikuttaisi merkittävästi palvelujen tuottamiseen.

Lukio

- Lomautusaika 10 vuorokautta.
- Lomautus toteutettaisiin seuraavasti: yksi VESO-päivä keväällä 2021 (1 pv.), kolme VESO-päivää + viikonloppu elokuussa (5 pv.) ja yksi pe - ma -lomautusjakso/opettaja syysluku-kaudella 2021 (4 pv.). Yhteensä 10 lomautuspäivää. Viikonloput eivät kerrytä päivärahakarensssia. Mahdolliset vaikutukset opetustoimintaan olisivat mahdollisimman pienet.

Varhaiskasvatuksen ohjaus

- Lomautusaika 14 vuorokautta.
- Lomautus voidaan toteuttaa siten, että lomautus ei vaikuttaisi merkittävästi palvelujen tuottamiseen.

5.11.2020

Varhaiskasvatus

- Lomautusaika 10 vuorokautta.
- Mahdolliset vaikutukset varhaiskasvatuksen toimintaan olisivat mahdollisimman pienet. Lakisääteisiä henkilöstömitoituksia noudatetaan myös lomautuksen aikana.

Vapaa-aikatoimi

- Nuorisotoimen työntekijät vuorotellen 14 vuorokautta esim. viikko kerrallaan. Lomautus voidaan toteuttaa vuorotellen niin että lomautukset eivät vaikuttaisi merkittävästi palvelujen tuottamiseen.
- Erityisnuorisotyöntekijä lomautusaika 10 vuorokautta.
- Liikuntatoimessa uimahallin ollessa kiinni vain yksi vakinainen työntekijä, uimahallin aukeamisen jälkeen 4 työntekijää, lomautusaika 14 vuorokautta.
- Kulttuuritoimessa 60 %:n työpanos. Lomautusaika 14 vuorokautta kiireettömänä ajankohtana.

4. Tekninen toimi

Lomautukset teknisessä toimessa (hallinto, kiinteistöhuolto, työpaja, ruokahuolto ja siivous), jos lomautusten kesto olisi 14 vuorokautta, voidaan toteuttaa vuorotellen niin että lomautukset eivät vaikuttaisi merkittävästi palvelujen tuottamiseen. Lomautus kohdistuu koko henkilöstöön ja lomautusten ajankohdat suunnitellaan niin, että vaikutukset toimintaan ovat mahdollisimman pienet.

Ruokahuollossa muutokset ruokalistoissa olisivat mahdollisia lomautusten aikana. Ruokalistaa voidaan joutua muuttamaan keitto- ja laatikkoruoka painotteiseksi, mutta ravintosuosituksia noudatetaan myös lomautusten aikana.

Tekniseltä eläköityy vuonna 2021 kirvesmies. Vaikutus talouteen on säästöinä vuonna 2021 noin 14.000 euroa ja vuodesta 2022 eteenpäin noin 44.000 euroa. Resurssia ei tarvitse täyttää.

Vuonna 2020 eläköityy kiertävä siivooja. Eläköitymisen toteuduttua resurssin vähennyksen vaikutus vuonna 2021 ja eteenpäin on noin 29.000 euroa säästöä taloudessa. Resurssin mahdollisuutta jättää täyttämättä selvitetään vielä.

Ruokapalveluesimiehen toimea, sairaalan ruokapalvelutyöntekijän ja keskuskoulun siivoojan toimea on hoidettu sijaisuudella ja näihin haetaan täyttölupaa vuoden 2020 aikana täytettäväksi.

5.11.2020

Vaikutukset kuntalaisiin

Liikuntaryhmien kausimaksut, uimahallimaksun korotus sekä uimahallin kausimaksut vaikuttavat kuntalaisten liikuntapalvelujen maksuihin. Maksujen korotus voi aiheuttaa kuntalaisten liikuntasuoritusten vähentymistä liikuntaryhmissä sekä uimahallissa.

Vaikutukset lapsiin ja nuoriin

Lapsivaikutusten arviointi toteutetaan osana vaikutusten ennakoarviointiprosessia. Lapsivaikutusten arviointia tarvitaan lapsiin vaikuttavan päätöksenteon perustaksi.

Säästötoimenpiteillä on vaikutusta alle 29-vuotiaisiin lapsiin ja nuoriin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, toisen asteen opetuksessa sekä nuorisotoimessa. Varhaiskasvatuksen, opetuksen sekä erityisnuorisotyöntekijän lomautusten pituus on rajattu 10 päivään, jotta lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset olisivat mahdollisimman pienet. Muun henkilöstön lomautusten pituus on 14 päivää.

Sivistystoimen lomautukset vaikuttavat lapsien opetustoimintaan sekä varhaiskasvatukseen jonkin verran. Mahdolliset vaikutukset opetustoimintaan ja varhaiskasvatukseen pyritään pitämään mahdollisimman pieninä, jotta lomautukset eivät näkyisi lasten ja nuorten arjessa. Myös lomautusten aikana varhaiskasvatus- sekä opetustoimintaa suoritetaan lakeja, opetussuunnitelmia sekä varhaiskasvatussuunnitelmaa noudattaen. Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitus on lomautustenkin aikana lain mukainen.

Erityisryhmiin kuuluvia lapsia on sekä varhaiskasvatuksessa että opetustoiminnassa. Myös erityisryhmiin kuuluvien lasten toimintaa suoritetaan lomautusten aikana lakeja, opetussuunnitelmia sekä varhaiskasvatussuunnitelmaa noudattaen.

Opetusryhmien vähennykset perusopetuksessa perustuvat kouluverkkoratkaisussa tehtyihin linjauksiin opetusryhmien koosta alakoulussa. Linjauksen mukaan esi- ja alkuopetuksessa (0 – 2 -luokat) opetusryhmän maksimikoko on 22 oppilasta ja 3 - 6 -luokilla 25 oppilasta. Ikäluokkien pieneminen mahdollistaa opetusryhmien vähentämisen.

Jopo-luokan tauolle laittaminen toteutetaan siten, että siitä ei koidu opetustoiminnalle eikä nuorille negatiivisia vaikutuksia. On arvioitu, että lähivuosina ei olisi tarvetta tällaiselle opetusmenetelmälle

5.11.2020

vaan opetustoiminta voitaisiin suorittaa kevyemmällä toimenpiteillä. Ryhmä perustetaan uudelleen, mikäli sen tarve nousee selkeästi esille.

Lapsivaikutusten arviointia tehdään EVA:n lisäksi myös päätöksen vaikutusten jälkikäteisarviointina, jota tehdään sekä osana normaalia operatiivista toimintaan (esim. varhaiskasvatustilaki § 9 b ja perusopetuslaki § 21) että erityisesti tässä säästöpaketissa toimenpiteenä olevien lomautusten jälkikäteis seuranta.

Vaikutukset yritystoimintaan

Maaseudun kehittämisavustusmäärärahaa (9.000 euroa) esitettiin poistettavaksi. Maaseutupalvelut on myöntänyt kehittämisavustusta tukihakemusneuvontaan ja viljelysuunnitelmiin, joiden kustannuksista on korvattu kehittämisavustuksena 40 %, mutta enintään 100 euroa. Maaseudun kehittämisavustusta ei ole maksettu Haapajärvellä eikä Reisjärvellä. Maatalousyrittäjille säilytettiin kuitenkin avustus lomitustoiminnan tukemiseen. Asian yhteydessä on tunnistettu, että tuottajilla on vaihtoehtoisia tukikanavia hyödyntämällä vastaavien tukien hakemisen mahdollisuus.

Pyhäjärven kaupungin liikuntapalveluihin suunnitellut maksut voivat lisätä asiakasmääriä liikuntapalveluita tarjoaville yrityksille. Liikuntapalveluita tuottavat yritykset ovat antaneet palautetta useamman vuoden ajan kaupungin tarjoamista maksuttomista liikuntapalveluista. Yrittäjähdistykseltä saadun näkemyksen mukaan eräs syy Pyhäjärven kaupungin kehnoihin arvosanoihin pyhäjärvisien yrittäjien kyselyissä on ollut juuri maksuttomat liikuntapalvelut. Näin ollen maksullisuuden lisäämisellä on positiivisia vaikutuksia Pyhäjärven kaupungin ja pyhäjärvisien yrittäjien väliseen yhteistyöhön.

5.11.2020

4. Ympäristöön kohdistuvat vaikutukset

Ympäristövaikutukset kohdistuvat ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen, maaperään, luonnon monimuotoisuuteen, ilmastoon, maisemaan, kaupunkikuvaan tai kulttuuriperintöön.

	On vaikutuksia	Ei ole vaikutuksia	On selvitettävä
Vaikutukset henkilöstön elinoloihin	X		
Vaikutukset henkilöstön terveyteen	X		
Vaikutukset kaupunkikuvaan	X		

Vaikutukset henkilöstön elinoloihin

Lomauttaminen koskee ensisijaisesti vakituisia työntekijöitä. Määräaikaisessa työsuhteessa olevan voi lomauttaa vain, jos työnantajalla on oikeus lomauttaa se vakituinen työntekijä, jonka sijaisuutta määräaikainen hoitaa. Lomautuksen aikana lomautettu henkilö voi saada työttömyysturvaa tai ansiopäivärahaa. Omavastuujalla sekä lomautuksella on vaikutuksia henkilöstön elinoloihin. Asiaa on selostettu enemmän kohdassa vaikutukset henkilöstön talouteen.

Henkilöstön lomautukset lisäävät työhön jäävien kiirettä. Myös tulospaineet lisääntyvät.

Vaikutukset henkilöstön terveyteen

Lomautukset ja niihin liittyvät toimenpiteet voivat vaikuttaa henkilöstön terveyteen. Työelämässä yleistyneet pienet ja suuret muutokset kuormittavat henkisesti ja tuovat mukanaan epävarmuutta. Pyhäjärven kaupungin työhyvinvointiin ja työterveyspalveluihin varatut määrärahat pidetään entisen suuruisina. Työnantaja tarjoaa työterveyspalveluja myös lomautetuille. Henkilöstön hyvinvoinnin tukemista lomautustenkin aikana voidaan tehdä onnistuneesti, mikäli jokaisessa työyksikössä tehdään lomautuksiin liittyvät valmistelut sitoutuneesti ja tiedotetaan henkilöstöä aktiivisesti.

Vaikutukset kaupunkikuvaan

Voidaan todeta, että säästöt henkilöstörakenteesta sekä palvelutason leikkauksista vaikuttavat aina lyhytaikaisesti kaupunkikuvaan negatiivisesti.

5.11.2020

5. Organisaatioon kohdistuvat vaikutukset

Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset kohdistuvat eri organisaatioiden välisiin suhteisiin, organisaation tehtäviin tai menettelytapoihin, luottamuselinten toimintaan, henkilöstöön tai hallintoon.

	On vaikutuksia	Ei ole vaikutuksia	On selvittävä
Yhteistyö eri organisaatioiden kanssa	X		
Vaikutukset luottamuselinten toimintaan	X		

Yhteistyö eri organisaatioiden kanssa

Hallintotoimessa esitetyt säästötoimenpiteet kohdistuvat avustuksiin. Säästöesitykset kohdistuvat mm. avustuksiin, joita on annettu Pyhäsalmen Tanssi ry:lle, kylätoimikunnille sekä muille yhteisöille. Tämä tulee vaikuttamaan edellä mainittujen yhteisöjen toimintaan. Yhteisöille on annettu tiedoksi, että muitakin ulkopuolisia rahoitusmahdollisuuksia on käytettävä tässä tilanteessa hyväksi. Pyhäjärven rakennemuutoksen ollessa jo hyvin pitkältä ajalta tiedossa, kaupungin antamien vuosittaisten avustusten supistuminen ja osittainen poistuminen on ollut järjestökentän ennakoitavissa. Siltikin on tärkeää jatkaa aktiivista viestimistä vaihtoehtoisista rahoitus- ja tukikanavista.

Vaikutukset luottamuselinten toimintaan

Pyhäjärven kaupungin eri toimialojen toimintaa pyritään jatkamaan henkilöstösäästöesityksistä huolimatta mahdollisimman normaalisti ja niin, että vaikutukset olisivat mahdollisimman vähäiset.

5.11.2020

6. Taloudelliset vaikutukset

Säästötoimien taloudelliset vaikutukset kohdistuvat Pyhäjärven kaupungin toimintatuloihin ja -menoihin.

	On vaikutuksia	Ei ole vaikutuksia	On selvittävää
Työllisyysvaikutukset	X		
Vaikutus kehittämismäärärahoihin	X		
Vaikutus kaupungin talouteen	X		
Vaikutus henkilöstön talouteen	X		

Työllisyysvaikutukset

Neuvottelutulosesitys ei pidä sisällään irtisanomisia. Neuvotteluesitys sisälsi yhden henkilön osaaikaistamisen, joka oli henkilön itsensä esittämä.

Lomautus merkitsee usein myös rajoituksia rekrytointeihin. Työnantajan ei pidä palkata uusia työntekijöitä lomautusten jatkuessa, vaan ensin tulee kutsua lomautetut työhön. Uusien työntekijöiden palkkaaminen lomautuksen aikana on mahdollista lähinnä silloin, jos tarjolla oleva työ on täysin eriluonteista kuin lomautetun aiempi työ, ja lomautettu on varmuudella kykenemätön tekemään kyseistä työtä edes kohtuullisella lisäperehdytyksellä tai -koulutuksella.

Vaikutus kehittämismäärärahoihin

1. Etsivän nuorisotyön avustukset

Etsivän nuorisotyön avustus on erityisavustus, jota saa käyttää ainoastaan päätöksen mukaisesti etsivän nuorisotyöntekijän palkkauskuluihin. Mikäli työntekijän työsuhteeseen tulee avustuksen käyttöaikana muutoksia, kuten lomautuksia, jotka aiheuttavat yli 10 päivän poissaolon, on niistä ilmoitettava avustuksen myöntäjällä. Tällöin avustuksen käyttöaikaa jatketaan tai avustusta tulee palauttaa poissaoloajan verran. Käyttöajan jatkoa tulee hakea viimeistään kuukausi ennen käyttöajan päättymistä.

- Etsivän nuorisotyön lomautukset eivät kestä yli 10 päivää. Ei ole vaikutusta tähän avustukseen.

5.11.2020

2. Nuorten työpajatoiminnan avustukset

Toiminta tai hanke tulee toteuttaa hakemuksessa esitettyjen tietojen mukaisesti. Mikäli toteuttamisessa tapahtuu oleellisia muutoksia, on niistä ilmoitettava viipymättä avustuksen myöntäjälle. Avustuksen saajan on informoitava hankkeeseen tai toimintaan osallistuvia tahoja säännöllisesti.

- Nuorten työpajatoiminnan avustushakemuksen yhteydessä voidaan todeta, että vuoden 2021 henkilöstökustannukset on laadittu niin, että niistä on vähennetty lomautuksien vaikutukset henkilöstökustannuksiin.

3. Kehittämisasiavustukset hankkeisiin

Pyhäjärven kaupungilla on toiminnassa hankkeita, joihin saadaan kehittämistukea ulkopuolisilta rahoittajilta. Lomautukset eivät vaikuta hankkeiden toimintaan, koska hankkeiden henkilöstö on palkattu kaupungille määräaikaisesti.

Vaikutukset kaupungin talouteen:

Lomautusten vaikutus kaupungin talouteen:

1. Hallintotoimi

Lomautus kohdistuu koko hallintotoimen henkilöstöön, lomautusten euromääräinen vaikutus olisi noin **23.000 euroa** vuonna 2021.

Eläköitymisestä aiheutuva säästö vuonna 2023 olisi hallintotoimen osalta noin 11.500 euroa ja sen jälkeen hallintotoimen pysyvä säästö 23.000 euroa vuodessa.

2. Alueelliset maaseutupalvelut

Lomautusten osalta kahden viikon lomautusvaikutus olisi maaseututoimessa noin 7.500 euroa, josta Pyhäjärven kaupungin osuus olisi noin **2.000 euroa** vuonna 2021.

3. Sivistystoimi

Perusopetus:

- Yksi VESO-päivä kevät -21, kolme VESO-päivää + viikonloppu elokuussa (yht. 5 päivää), yksi pe-ma lomautusjakso/opettaja syyslukukaudella -21. Yhteensä 10 lomautuspäivää.

Vaikutus noin 74.000 € (10 pv)

5.11.2020

Vapaa-aikatoimi:

- Nuorisotoimien työntekijät vuorotellen esim. viikko kerrallaan lomautuspäätöksen mukaisesti. Erityisnuorisotyöntekijän valtionosuusehdoissa kielto lomauttaa yli 10 pv.
- Liikuntatoimessa uimahallin ollessa kiinni vain yksi vakinainen työntekijä, aukeamisen jälkeen 4 työntekijää
- Kulttuuritoimessa 60 %:n työpanos. Lomautus kiireettömänä ajankohtana

Vaikutus noin 10.000 €

Hallinto:

- Hallinnon lomautukset vuorotellen 2,4 hlöä

Vaikutus noin 5.000 €

Varhaiskasvatus:

- 1.8. alkaen mahdollista (valtionosuus). Maksimi 10 päivää.

Vaikutus noin 38.000 € (10 pv)

Toisen asteen koulutus:

- Keväällä 2021 ei voi toteuttaa lomautuksia (valtionavustus). Toteutus kuten perusopetus.

Vaikutus noin 12.000 € (10 pv)

Sivistystoimen lomautusten vaikutukset TA 2021 ovat yhteensä 139.000 €

4. Tekninen toimi

Koko henkilöstön kahden viikon lomautuksen kustannusvaikutus olisi noin **57.000 euroa** vuonna 2021.

5. Lomautusten vaikutus yhteensä

Kokonaisuudessaan lomautusten kustannusvaikutus olisi **221.000 euroa** koko Pyhäjärven kaupungin henkilöstön osalta, kun lomautukset toteutetaan edellä mainitulla tavalla.

Muiden säästötoimenpiteiden vaikutus kaupungin talouteen

	TA2021	TS2022	TS2023
<u>1. Hallintotoimi</u>			
Säästötoimenpiteiden kokonaisvaikutus	154.830 €	164.830 €	224.830 €
<u>2. Sivistystoimi</u>			
Säästötoimenpiteiden kokonaisvaikutus	353.500 €	572.500 €	622.500 €
<u>3. Tekninen toimi</u>			
Säästötoimenpiteiden kokonaisvaikutus	361.000 €	367.000 €	367.000 €
<u>4. Säästötoimenpiteiden vaikutus yhteensä</u>	869.330 €	1.104.330 €	1.214.330 €

5.11.2020

Vaikutus kaupungin talouteen, jos säästöjä henkilöstörakenteesta sekä palvelutason leikkauksista ei tehdä

Pyhäjärven kaupunkistrategian yksi kantava teema, Itsenäinen Pyhäjärvi, vaarantuu, jos kaupunki ei saa tehtyä päätöksiä itsenäisesti henkilöstörakenteen sekä palvelutason leikkauksista, jotka vaikuttavat merkittävästi kaupungin talouden suunnan muuttumiseen lähivuosina.

Kuntalain 118 §:n mukainen arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää säädetyssä määräjassa.

Vaikutukset henkilöstön talouteen:

Lomauttaminen koskee ensisijaisesti vakituisia työntekijöitä. Määräaikaisessa työsuhteessa olevan voi lomauttaa vain, jos työnantajalla on oikeus lomauttaa se vakituinen työntekijä, jonka sijaisuutta määräaikainen hoitaa.

Lomautettuna voi hakea työttömyysturvaa työttömyyskassasta tai Kelasta. Lomautettu henkilö on työttömyysturvalain näkökulmasta työtön. Työssäoloehdon täyttymisen jälkeen lomautettu henkilö hakee ansiopäivärahaa tai työttömyysturvaa. Työttömyysturvaa/ansiopäivärahaa voidaan maksaa, kun lomautettu henkilö on ollut työttömänä työnhakijana yhteensä viittä täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana. Omavastuu-aika on työttömyyden alussa oleva aika, jonka ajalta ei voi maksaa päivärahaa.

Työttömyysturvan 5 omavastuupäivää on poistettu 16.3.2020 alkaen koronaepidemian aiheuttaman poikkeustilanteen vuoksi. Työttömyysturvaa voi saada heti ensimmäisestä työttömyyspäivästä lähtien. Tavanomaista 5 päivän omavastuu-aikaa sovelletaan taas 1.1.2021 alkaen, ellei omavastuu-aikaan tule uusia lakimuutoksia.

Lomautuksien valmistelussa on perusopetuksen, varhaiskasvatuksen sekä toisen asteen opetuksen lomautuksia suunniteltu pidettäväksi 10 päivää. Muulla henkilöstöllä lomautuksen pituus olisi 14 päivää. Koko henkilöstöllä lomautukseen sisältyy 4 päivää, jotka eivät ole työpäiviä (viikonloppu). Todellinen taloudellinen menetys on kaikilla henkilöstöryhmillä suurin piirtein yhtä suuri.

Lomautukset eivät vaikuta henkilöstön vuosilomien kertymiseen, KVTES IV-luku § 4.